ROK IV

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Nº 13

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 1 LIPCA 1929 R.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA PRACY

Odbywająca się dorocznie w Genewie Konferencja Pracy była roku bieżącego wyjątkowo liczna. 50 państw, należących do Międzynarodowej Organizacji Pracy, przysłało swe delegacje, które zgodnie z XIII częścią Traktatu Pokoju muszą obejmować przedstawicieli rządów, pracodawców i robotników. Wraz z rzeczoznawcami — zespół obradujący składał się z 400 osób.

Porządek obrad, oprócz licznych kwestyj bieżących i regulaminowych, obejmował cztery sprawy: ochronę robotników od nieszczęśliwych wypadków przy pracy, ochronę od wypadków przy ładowaniu i wyładowywaniu statków, czas pracy pracowników umysłowych, kwestję pracy przymusowej (w kolonjach). Różnorodność składu Konferencji, wielomówność elementów radykalnych i tłumaczenie przemówień na język francuski, angielski a czasem i niemiecki — powodują powolny bieg obrad.

Niezmiernie długie debaty zakończyły się uchwaleniem szeregu konwencyj, zaleceń i rezolucyj.

Działalność Międzynarodowej Organizacji Pracy i jej dorocznych konferencyj można ocenić dodatnio, jeśli uwzględnić, że kieruje ona aspiracje najszerszych warstw robotników na spokojne tory ewolucyjnego ustawodawstwa społecznego, zapobiegając w pewnej mierze wstrząsom rewolucyjnym i strajkowym. Trzeba też przyznać, że w dziedzinie ochrony pracy kobiet, małoletnich i t. d. Międzynarodowa Organizacja Pracy spowodowała w wielu krajach poprawę opłakanych i niehumanitarnych warunków. Liczny poczet naukowych opracowań, często wysokiej klasy, na wszelkie tematy społeczne jest też poważną zasługą Organizacji.

Pomimo tych momentów dodatnich — trudno się oprzeć pewnemu sceptycyzmowi. Konwencje międzynarodowe, które według intencji autorów XIII części Traktatu miały być podstawą pokoju społecznego, a jednocześnie środkiem do ujednostajnienia prawodawstwa robotniczego różnych krajów w celu zrównania warunków produkcji — okazały się w praktyce środkiem dość zawodnym. Poszczególne państwa niechętnie ratyfikują konwencje, utrudniające swobodę ustawodawstwa wewnętrznego. Pomimo wszelkich wysiłków Biura Pracy i wielce energicznego dyrektora tej instytucji p. Alberta Thomas,— niewielka część uchwalonych konwencyj została ratyfikowana: zarejestrowano zaledwie czwartą część liczby, jakaby wypadała z przemnożenia cyfr, wskazujących ilość konwencyj oraz ilość państw biorących udział w konferencjach. Najważniejsza t. zw. „waszyngtońska" konwencja o czasie pracy w przemyśle uzyskała wogóle niewielką ilość ratyfikacyj; niektóre z nich mają charakter tylko warunkowy.

Stany Zjednoczone, nie należące do Międzynarodowej Organizacji Pracy, urosły w taką potęgę i zapewniają taki dobrobyt swym pracownikom, że warstwy robotnicze innych krajów zaczynają trzeźwiej patrzeć nietylko na osławioną teorję walki klas, lecz wogóle na przymusowe środki ochrony robotników, jak postanowienia i przepisy konwencyj. Przykład Italji, wskazujący możliwość ścisłej współpracy przedsiębiorcy z pracownikiem — pomimo wszelkich protestów międzynarodowych organizacyj syndykalistycznych — działa na wyobraźnię mas robotniczych. Zresztą we wszystkich krajach mnożą się usiłowania w kierunku harmonizowania wszystkich czynników produkcji.

Sprawa społeczna przestaje być „kwestją żołądka", jak o tem zapewniał Karol Marx i jego wyznawcy, jest ona przedewszystkiem kwestją wiary i woli.

Biura Związku Przemysłu Chemicznego Rzeczypospolitej Polskiej zostały przeniesione do nowego lokalu przy ul. Czackiego Nr. 1 (II piętro)

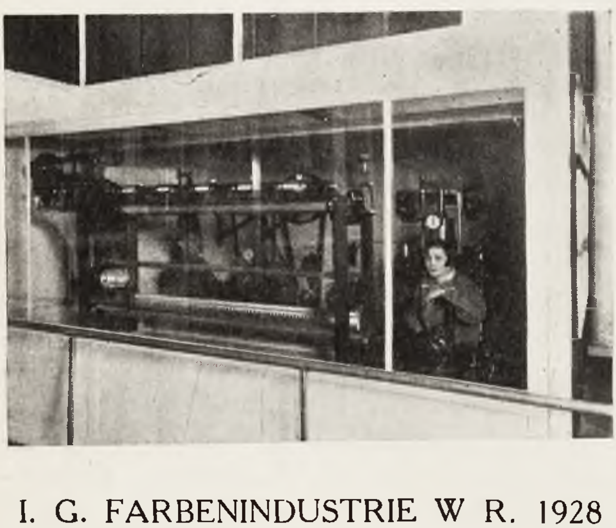
Numery telefonów pozostały bez zmiany i są rozłożone jak następuje:

Dyrektor Związku	*p. Prof. Edmund Trepka*	*148-91*
	p. Inż. Tadeusz Zamoyski	*410-14*
	p. Adam Barszczewski	*529-69*

Z POWSZECHNEJ WYSTAWY KRAJOWEJ

Reprodukujemy obok dwa fragmenty stoiska Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu, projektowanego przez Prof. Karola Frycza.

Stosownie do uchwały Centralnego Związku Polskiego Przemysłu, Górnictwa, Handlu i Finansów — zwracamy uwagę na pożytek organizowania specjalnych wycieczek robotników i urzędników poszczególnych fabryk, celem zwiedzenia Powszechnej Wystawy Krajowej. Wtedy tylko P.W.K. odegra należytą rolę w całokształcie życia gospodarczego Polski, jeśli najszersze sfery społeczeństwa zwiedzą Wystawę i zapoznają się z dorobkiem twórczym naszego kraju.

I. G. FARBENINDUSTRIE W R. 1928

Ukazało się sprawozdanie I. G. Farbenindustrie A. G. we Frankfurcie nad Menem za r. 1928. Przewodniczącym Rady jest Prof. Dr. Karol Duisberg z Leverkusen, Przewodniczącym Zarządu Prof. Dr. Karol Bosch z Heidelbergu.

Bilans za r. 1928 zamyka się po obu stronach sumą Rmk. 1.851.866.411,63 czysty zysk za r. 1928 wykazany jest w wysokości Rmk. 118.458.169.—

Sprawozdanie z działalności nie obejmuje danych liczbowych, wskazując tylko zakres produkcji, który obejmuje — jak w latach poprzednich — fabrykację półproduktów i barwników, metali ciężkich, rozpuszczalników, wytworów farmaceutycznych, preparatów fotograficznych, sztucznego jedwabiu, celofanu, związków azotowych, wreszcie upłynnienie węgla. Jak wiadomo, I. G. rozporządza własnemi kopalniami węgla, którego wydobycie wyniosło:

	1927	1928
Węgla brunatnego	18 590,883 t.	22 040,375 t.
„ kamiennego	900,427 „	980,925 „
Koksu	417,845 „	467,693 „

Pod koniec r. 1928 ogółem zatrudnionych było 154.596 pracowników.

Na terenie zagranicznym I. G. bierze zdecydowany udział w dwu przedsiębiorstwach: w szwajcarskiem „Internationale Gesellschaft für

Chemische Unternehmungen A. G." w Bazylei oraz w amerykańskiem „American I. G. Chemical Corporation".

Sprawozdanie uzupełnione jest kilku wykresami, dotyczącemi związków azotowych. Wśród nich na uwagę zasługuje zestawienie, wskazujące wzrost zużycia związków azotowych; z 349.000 t. w r. 1903 zwiększyło się do 720.000 t. w r. 1913, do 1.339.000 t. w r. 1926/27 i do 1.645.000 w r. 1927/28; wszystko w przeliczeniu na azot.

KRONIKA

Związek Przemysłu Chemicznego jest w posiadaniu otrzymanej drogą poufną oferty na sprzedaż recept wytwarzania preparatów do galwanicznego powlekania. Zainteresowane firmy mogą otrzymać właściwe wiadomości w biurze Związku.

Podając poniżej treść pisma Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dn. 5 b. m. L. HP/3795 w sprawie utworzenia bezpośredniej taryfy związkowej polsko-szwajcarskiej, uprzejmie prosimy o nadesłanie żądanych przez Ministerstwo danych we wskazanym przez nie terminie.

„Wobec możliwości utworzenia bezpośredniej taryfy związkowej polsko-szwajcarskiej, Ministerstwo Przemysłu i Handlu prosi o zebranie oraz nadesłanie w terminie prekluzyjnym do 1 sierpnia r. b. następujących danych.

1. Ogólne dane cyfrowe za lata ubiegłe co do obrotu między Polską a Szwajcarją, względnie dane cyfrowe co do obrotów danego okręgu lub w zakresie pewnych branż towarów.

Dane te powinny być opracowane z uwzględnieniem nomenklatury kolejowej towarów, będących przedmiotem wymiany.

2. Spis stacyj nadawczych i odbiorczych tak w Polsce, jak i Szwajcarji.

3. Ministerstwo Przemysłu i Handlu oczekuje uzasadnionych dezyderatów kolejowo-taryfowych co do warunków i kosztów przewozu towarów, jak również opinji co do pożądanego kierunku rozwoju obrotu towarowego polsko-szwajcarskiego. Należy przeto wymienić wszystkie ewentualne trudności, na jakie napotykają towary polskie lub szwajcarskie, ze strony kolei obcych, czy też własnych w drodze do miejsca ich przeznaczenia."

Centralny Związek otrzymał zawiadomienie od Państwowego Instytutu Eksportowego o dokonanych uproszczeniach w załatwianiu formalności związanych z uzyskiwaniem zwrotów ceł przy eksporcie towarów przez Gdańsk. Mianowicie, Ministerstwo Skarbu uchyliło obowiązek przekładania Urzędowi Celnemu w Tczewie listu przewozowego i konosamentu, w związku z czem dokumentami uprawniającemi do otrzymania kwitu wywozowego są zaświadczenia eksportowe, specyfikacje fabryczne i deklaracja celna wywozowa, wydana przez Urząd Celny w Gdańsku. Ponieważ pomiędzy zaświadczeniami eksportowemi i deklaracjami celnemi zachodziły wielokrotnie różnice, zmuszające do uzgodnień i powodujące zwłokę — Ministerstwo Skarbu poleciło jaknajstaranniejsze przestrzeganie, aby deklaracje celne wywozowe były wystawiane ściśle wedle przepisów taryfowych oraz zaznaczały fakt wywozu, podając dzień występu transportu i nazwę statku, na którym został on wywieziony. Urząd Celny w Tczewie otrzymał polecenie, aby potwierdzony egzemplarz zaświadczenia eksportowego wraz z odnośnym kwitem przewozowym wydawany był eksporterom bezwarunkowo w ciągu 3-ch dni od otrzymania tych dokumentów przez Urząd Celny.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ustaw Nr. 43 z dn. 21 czerwca r. b. ukazało się pod poz. 356 Rozporządzenie Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 29 kwietnia 1929 o uzupełnieniu Rozporządzenia z dn. 23 lutego 1929 w sprawie zwrotu ceł przy wywozie cyjanków, żelazocyjanków, błękitów oraz ługu potasowego.

Rozporządzenie to stanowi, że może być uskuteczniony zwrot cła przy wywozie powyższych artykułów, dokonanym w okresie od 1-go stycznia 1929 do wejścia w życie rozporządzenia z 29 kwietnia 1929.

W Dz. Ustaw Nr. 43 z dn. 21 czerwca r. b. ukazało się pod poz. 357 Rozporządzenie Ministrów Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dn. 15 maja 1929 o ulgach celnych.

Rozporządzenie to wprowadza ulgi celne na następujące artykuły, bezpośrednio interesujące przemysł chemiczny:

Rurki szklane maszynowo-ciągnione, dęte do wyrobu ampułek (poz. 77 p. 2b.) za pozwoleniem Min. Skarbu korzystają z ulgi 80%-owej,

dwutlenek baru (poz. 102 p. 1) korzysta z ulgi 80%-owej,

kwas azotowy skoncentrowany (powyżej 40° Bé) oraz nitroza (poz. 108 p. 4a), korzystają z ulgi 25%-wej,

płatki aluminjowe do wyrobów materjałów wybuchowych (poz. 166) za pozwoleniem Min. Skarbu korzystają z ulgi 80%-wej,

papier do wyrobu papieru światłoczułego (poz. 177 p. 6b. III oraz p. 11a. i b.) korzysta z ulgi 80%-owej.

Rozporządzenie wchodzi w życie dn. 21 czerwca 1929, obowiązuje do dn. 13 października 1929, ma zastosowanie do towarów objętych Rozporządzeniem i zgłoszonych do odprawy celnej począwszy od dn. 1 maja 1929.

ECHA

* Komisja Sędziowska Grupy Chemicznej P. W. K. w składzie pp. Dr. J. Berlinerblaua, Inż. E. Bergera, Dr. S. Otolskiego. Inż. W. Sommera udała się dn. 28 b. r do Poznania, gdzie pod przewodnictwem p. Inż. A. Dziurzyńskiego odbędzie posiedzenia — celem przedstawienia wystawców do nagród, przewidzianych przez Zarząd Wystawy.

NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Aceton	580 zł.
Alkohol metylowy techniczny	— „
„ „ czysty 99%	— „
Amonjak skroplony za 1 kg NH_3	1,68 „
Azotniak mielony za 1 kg % N_2	1,80 „
„ granulowany za 1 kg % N_2	2.— „
Azotan amonowy	103.60 „
Benzen handlowy 90%	91 „
„ czysty	103 „
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	22 „
Chlorek cynku (ług 50%)	55 „
Chlorek wapna bielący	40 „
Chlorek wapnia ($CaCl_2$)	20—22 „
Chloroform czysty	900 „
„ „pro narcosi"	1.900 „
Fenol czysty	300 „
Fornalina 30%	280 „
Fosfory rachowskie surowe	3.50—4 „
Gliceryna farmaceutyczna 30° Bé	319 „
„ techniczna	200 „
Karbid	58—62 „
Karbolineum	45 „
Klej kostny	270 „
Klej skórny	400 „
Krezol	140 „
Kwas azotowy 30° Bé w przel. na 100% HNO_3	110 z
Kwas mrówkowy 85%	241 „
„ siarkowy 60° Bé	7,74 „
„ solny bez arsenu	16 „
„ octowy techn. 30%	130 „
Mączka fosforytowa rachowska 16,5% P_2O_5	7.20—8,25 „
„ kostna odklejona 30% P_2O_5	20 „
Naftalen surowy prasowany	34,50 „
„ czysty w łuskach	68 „
Octan sodu	160 „
„ ołowiu	270 „
Oleina zwierzęca destylat	300 „
„ „ saponifikat	290 „
Oleum 20%	20,85 „
Pirydyna czysta za 1 kg	12 „
Smoła preparowana	22 „
Siarczan amonu	43 „
Siarczek sodu 60/62%	70 „
Soda amonjakalna	25 „
„ kaustyczna	60 „
Sól glauberska kalcynowana niemielona	16 „
Stearyna	280 „
Superfosfat 16%	13,76—15,20 „
Toluen czysty	120 „

Ceny powyższe rozumieją się za 100 kg, loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdą rozumieją się wraz z opakowaniem

PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 14, telefon 410-14 Wychodzi 1-go i 15-go każdego miesiąca

Wydawca: w imieniu Związku Przemysłu Chemicznego Rzeczypospolitej Polskiej — Dyrektor Związku, Inż. EDMUND TREPKA.

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI. Drukarnia „Rola" J. Buriana, Mazowiecka 11